

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum IV. Decretalium, per viginti, & unum Titulos distributum, De
Sponsalibus, Et Matrimoniis, eorumque impedimentis, ac dispensationibus,

...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1702

Articulus III. De effectu legitimationis per subsequens matrimonium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73058](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73058)

menſe poſt mortem mariti ſit à marito defuncto; quod limitat Haunoldus n. 136. ex benigna Juristarum opinione, ut non obtineat, ſi tantum uno vel altero die poſt menſem decimum editus eſt, & maritus non diu ægrotavit, præſertim ſi vidua cæteroquin vitæ ſit honeſta, & non ſuſpectæ.

ARTICULUS III.

De effectu legitimationis per ſubſequens matrimonium.

1422. Quoad effectus, qui jure communi deferuntur legitimè natis, non eſt dubium, legitimatos etiam per ſubſequens matrimonium habiles conſtitui. *Tanta enim eſt vis matrimonij, ut, qui antea ſunt geniti, poſt contractum matrimonium, habeantur legitimi*, ut dicitur in *c. Tanta 6. h. t.* Et licet hoc verbum (*habeantur legitimi*) videatur innuere, filios, poſt matrimonium à parentibus celebratum, *improprie & fictè ſolum eſſe legitimos*, quia verbum *habeantur* denotat improprietatem, & fictionem, *c. cum Apoſtolicam*, de his, quæ fiunt à Prælatiſ. & *L. Jure civili ff. de Condit. & demonſtrat. L. Patris, & filij. ff. de vulgari.* duplici tamen ratione huic objectioni obviatur.

Primò, advertendo, quòd *ſictio* non verſetur circa *legitimationem*, ſed tantum *retrractionem* temporis nuptiarum ad tempus conceptionis, qua jam tunc in dato caſu fingitur inter parentes naturalium fuiſſe matrimonium. Et ideo tales filij, eſto ſint *ſictione* legitimi *ex tempore conceptionis* uſque ad tempus matrimonij; *ex tempore* tamen *celebrati matrimonij* ſunt verè, ac proprie legitimi. Sic communis, ut videri poteſt apud Barboſam in *c. Tanta n. 14.*

Secundò etiam dici poteſt, cum Azor *p. 2. l. 2. c. 13. q. 6. v. Objicies*, quòd in hoc caſu, verbum *habeantur*, non contineat *ſictionem*, & improprietatem; ſed, *veritatem*. Cum enim omnes *naturà* naſcantur legitimi, & ſolum *juris autoritate* inducta ſit diſtinctio in *illegitimos, & ſpurios*; hoc ipſo quòd quis *legitimus* proferatur ab eo, qui habet poteſtatè, pro tali caſu removendi diſpoſitionem juris civilis, aliquè illegitimum ſtatuentis, manet ſub diſpoſitione *naturæ*, quæ non ex *ſictione*, ſed ex veri-

tate caret vitio natalium, ſed tales à tempore matrimonij dicuntur legitimi: ergo *verè*, & non *ſictè* ab eo tempore *legitimi ſunt*, licet, quòd *procreati ſint, ex matrimonio legitimo* etiam lege humanà, ſolum *ſictè*, & improprie dicatur.

Ex dictis colliges. 1. legitimatos per ſubſequens matrimonium eſſe habiles ad ſacros ordines, ac ipſam quoque dignitatem Episcopalem; cum ad hoc habiles ſint legitimi; quorum jure (quoad epiſ effectus, qui jure communi deferuntur legitimis) gaudeant per ſubſequens matrimonium legitimi, ut dictum eſt n. 1422. ſic Azor, *cit. c. 13. q. 6.* & alij communiter. Ad dignitatem tamen Cardinalatus non admittuntur ex ſpeciali conſtitutione Sixti V. incipiente *Postquam*, ordine 50. de anno 1590.

Colliges 2. naturales tantum, per ſubſequens matrimonium legitimatos conſequi jura *ſuitatis*, hæredes ſicri legitimos, ſuccedere contra paternum teſtamentum, & illud rumpere, habere querelam inofficioſi, gaudere parentum nobilitate, admitti ad retractus. &c. His enim de jure communi gaudent legitimi; at legitimati per ſubſequens matrimonium in illis gaudent eodem jure per n. 1422. Et ideo deferre poſſunt arma, & inſignia parentum; ex æquo cum legitimis ſuccedere parentibus, & tam agnatis, quàm cognatis; admitti ad officia, & dignitates in utroque foro. &c. de quibus videri poſſunt. *L. 10. cum ſequentibus. C. de natural. lib. Novell. 12. c. ult. Novell. 74. c. 2. Novell. 89. c. 8. cum Gail. l. 2. obſervat. 140. & alijs.* Ratio eſt eadem.

Si quæras, an ſi naturalis, per ſubſequens matrimonium legitimatus, à Patro, vel Magiſtrato petat atteſtationem de ſuis natalibus, quòd *natus ſit ex thoro legitimo*, illi ſub his terminis concedi, darique poſſit, ac debeat? ſc. affirmative, nam eſti hoc non habeat in re, habet tamen juris auctoritate non minus quàm legitimè nati, præſertim, cum à tempore contracti inter parentes matrimonij non *ſictè*, & improprie; ſed verè ac proprie ſit legitimus, & pro tempore anteriori à conceptione gaudeat juris auctoritate: his præmiſſis.

Contra primam reſolutionem in hoc dicitur.

dices: in *L. cum hic status* 32. *§. oratio. ff. de donat. inter virum*, dicitur: quod licet donatio facta uxori verax, constante matrimonio, morte donantis confirmetur; non sic donatio facta uxori putativæ; quia hæc morte donantis non confirmatur: ergo quia matrimonium putativum non habet eodem effectus ac verum matrimonium. *§. dicendum donatorem inter virum & uxorem constante matrimonio factam morte donantis, quia creditur donantem perseverare in eadem voluntate; at verò cum quis donat mulieri, quam uxorem esse putabat, non confirmatur donatio morte, quia credi non potest, donantem perseverasse in voluntate, quam nunquam habuit; quia errando in qualitate uxoris, erravit in causâ finali donationis; & ita ex defectu causæ finalis censetur donatio nulla, quasi ex defectu voluntatis, argumento legis si pater, L. neque, C. de hered. instit. L. ea que, C. de donat. inter virum. &c.* Et ita eo casu uxor putativa non habet easdem utilitates ac vera; ita Sanchez l. 6. *matr. d. 2. n. 2. & alij.*

§. UNICUS.

An legitimati per subsequens matrimonium succedant in Feudis?

1447. Negativam sequitur Jurisconsultus Glete in *assert. Jurid. 72. Sommeting in Manipul. controvers. utriusque juris, controvers. 12. n. 2.* Sed nostra responsio est affirmativa; ratio est, quia naturalis sic legitimatus habet idem jus successionis, quod legitimè natus. 1. ex dictis à n. 1422. Deinde *Novella 89. c. 8.* ubi dicitur, *legitimum jus præberi eis, quærant primitus naturales, & additur: semel enim eos efficientes legitimos, domus habere successiones illas, quas habent ij, qui ab initio legitimi sunt; sed qui ab initio legitimi sunt, succedunt in feudis: ergo & legitimati per subsequens matrimonium.*

1448. Nec ad hos à legitimis per rescriptum Principis fieri potest in omnibus paritas. Matrimonium enim subsequens detergit omnem maculam, directe habilitat ad omnia, quæ jure communi

Tom. 17.

legitimis competunt tam in spiritualibus, quam temporalibus; id quod non habent tantâ plenitudine, legitimati rescripto Principis, ut constabit in sequentibus. Nec ex eo, quod legitimati, per subsequens matrimonium, vocentur cognati (ut quidam volunt *L. Hæc parte ff. unde cognati*) excludi possunt à feudis. Adhuc enim stat, quod eos vocet sanguinis ratio, quam legitimè habent à primo acquirente. Tum quia juris auctoritate, tum quia veritate, ut notavimus n. 1424. (consequenter legitimè) illam habent; & meritò agnatorum nomine veniunt, esto non raro cognatorum nomine significantur. Unde tales non merâ fictione, sed veritate, ac juris auctoritate prætenderent successionem æquè ac ij, qui ab initio legitimi sunt per *cit. Novellam 89. in n. præcedente.*

Ex quo sequitur, ejusmodi legitimatos, utroque jure, prætere posse successionem; civili, ut dictum est n. 1427. Canonico, quia tollitur defectus, quo stante ceteroquin jus civile effectum exclusionis operaretur, ut constabit. Quare dato, quod in materia profana, & adia phora, nec rationem peccati continentè jus Canonicum contra jus profanum, & civile (consequenter etiam feudale) nihil possit directè; satis tamen est, quod tollat circumstantiam, quam supponit dispositio juris profani; sic enim indirectè facit, ne suum effectum operetur in subiecto non affecto tali circumstantia, de quo alibi.

Nec obstat textus *l. 3. Feud. tit. 26. §. Naturales*, ubi habetur. *Naturales filij, licet postea fiant legitimi ad successionem feudi, nec soli, nec cum aliis admittuntur.* Nam si sententia contraria, quæ in hoc textu se fundat, velit, eum loqui generaliter, seu indefinitè quocumque modo legitimentur, negandum est; secus, si loquatur de modo legitimisationis factæ rescripto Principis. In hoc enim generaliter obtinet, si Princeps exprimat, se illum natalibus restituere etiam quoad successiones in feudis; hoc enim fieri posse, bene notat glossa in *§. naturales. V. sive soli sint.* Deinde advertendum, textum loqui de casu, ubi agitur de successione in feudum defuncti Vasalli, & solum dicere, ut rectè ibi-

Z z

ctè ibi-

Etè ibidem notat Cujacius *lit. k.* quòd naturales (*postea facti legitimi*) non succedant, nimirum *post mortem Vasalli*, Patris eorum. Ex quo clarè apparet, textum nec debere, nec posse intelligi de legitimatis *per nuptias Patris & Matris*; alias loqueretur de casu legitimatis facta per nuptias Patris, contractas post mortem ejus.

1430. Hinc inferes. 1. naturales per subsequens matrimonium legitimatos, admitte-
tendos esse in successione Majoratum, & Primogenituræ, licet adint alij post ipsos, contracto à parentibus matrimonio nati. Nam eo casu tales verè sunt primogeniti, & ad omnes successiones habiles sunt, æquè *ac initio legitimi*, ut constat ex n. 1422. & seq. ac 1427. per Novellam 89. sic Tiraquell. *de jure Primogenit. q. 34.* Molin. *cod. l. 2. c. 11. n. 23.* Henriquez *in Summa. l. 13. c. 20. n. 2.* & alij. Hoc limitat Mantica *de ultim. volunt. l. 11. tit. 12. à n. 20.* & alij, ut non procedat, si pluries fuit repetitum, ut admittantur legitimi, *de legitimo matrimonio nati*; esto etiam in hoc contrarium probabiliter sentiat Molina *de Primogenit. l. 3. c. 10. à n. 10.* Si autem Fundator Majoratus expressè excluderet legitimatos per subsequens matrimonium, exclusio teneret. Cum enim de potestate non sit dubium, & sic etiam de voluntate constet, non est, unde deficiat.

1431. Inferes 2. naturales, per subsequens matrimonium legitimatos, posse succedere in Emphyteusi Ecclesiastica; sic Paleotus *de Nothis, & spur. c. 31. n. 3.* Azor *cit. l. 2. c. 13. q. 14.* & alij. Nam jus successione in bona Ecclesiastica directè concedi potest jure Canonico; sed autoritate juris Canonici legitimatis per subsequens matrimonium tribuitur jus, seu habilitas ad ea, ut constat ex *c. Tanta.* ergo. Et quoniam legitimatio, per rescriptum Principis Laici, nullum habet effectum quoad bona sibi non subiecta, cum ponantur extra jurisdictionem ejus, ut dicemus infra; necesse est, quòd sic legitimatus ab illo, nò sit capax successione in Emphyteusi Ecclesiastica, nisi obtineat à Pontifice legitimacionem cum clausula, *ut bona Ecclesiastica possit obtinere.*

ARTICULUS IV.

De Legitimatione per rescriptum Principis.

In hac materia not. quòd legitimatio naturalium, per rescriptum Principis, de qua diximus n. 1386. *per se loquendo*, non fiat, nisi *quando deficiunt legitimi*; ne scilicet favor Principis cedat in præjudicium legitimorum, quod Princeps in rescriptis suis nunquam intendit, nisi exprimat sub clausula *non obstantibus legitimis.* *V. Novell. 74. c. 1. & Novell. 89. c. 9. dixi: per se loquendo*; secus enim est, si uti velit jure dominij alti, bono publico id exigente. Ut igitur legitimatio per rescriptum Principis suum effectum operetur, plures conditiones requiruntur. Prima est, *ut deficiant legitimi*, ut præmissum est; Secunda est, ut ipsi legitimandi ad hoc consentiant, ut hac ratione, seu rescripto Principis legitimentur. Sicut enim ipse invitus non solvit patria potestas; nec nec invitè eidem subijciuntur, ne jure suo priventur per *Novell. 89. §. Generaliter.* Tertia est *voluntas parentis* eos Principi offerentis. *Novell. 89. §. Si veris. & §. Si verò solummodo*: absolvent tamen potest Princeps etiam sine consensu patris, ex causa justa; sed tunc illius nullus erit effectus quoad successione, & jura alijs quaesita, nisi inferatur legitimacioni clausula, *ut succedant Patri, Matri, & aliis*, sic tamen, si proximi ex cognatione consenserint, sine præjudicio tamen venientium ab intestato. Sic Felin. in *c. Cum olim, de sent. & re judicat. n. 17.* his præmissis.

Quaestio 1. est, quanam sint exprimenda in petitione legitimacionis per rescriptum Principis? an scilicet sit exprimenda *qualitas illegitimitatis*? an sit naturalis tantum, an spurius? & *species spurieratis*, nimirum an ex copula *adulterina, incestuosa, sacrilega*? si sit naturalis tantum, sufficienter id exprimitur petitione legitimacionis. Si autem sit spurius, valere legitimacionem, licet Principi legitimanti ipsa qualitas, seu species spurietatis nominatim exposita non fuerit, volunt Baldus in *L. si qua illustris. Cod. Orficien. Prapost. c. Per venerabile. Qui filij*